Gemeente Voorschoten

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	Z/23/072854/335609
Datum collegebesluit:	dinsdag 14 februari 2023
Datum commissievergadering:	donderdag 23 maart 2023
Datum raadsvergadering:	woensdag 5 april 2023
Soort Voorstel:	Raadsvoorstel
Onderwerp:	Zienswijze Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Zorg 2023 Holland Rijnland
Portefeuillehouder:	Wethouder Zoetemelk
Programma:	Mens en Samenleving
Kernboodschap:	Uw raad wordt in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Zorg 2023 Holland Rijnland. Na het ontvangen van de zienswijzen van alle deelnemende gemeenten stellen de colleges de Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Zorg 2023 Holland Rijnland definitief vast.
Bijlagen:	Bijlage 1: Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Zorg 2023 Holland Rijnland. Bijlage 2: Zienswijze Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Zorg 2023 Holland Rijnland.
Beslispunten:	1. Een zienswijze op Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Zorg 2023 Holland Rijnland aan het college naar voren te brengen zoals verwoord in de bij dit besluit behorende brief.
Relatie met:	Planning LTA

Inleiding en samenvatting

De gemeenten in Holland Rijnland verzorgen per 1 januari 2023 de taken op het gebied van de Maatschappelijke Zorg zoveel mogelijk lokaal (doordecentralisatie van de Maatschappelijke

Zorg). Een klein aantal taken blijft regionaal, op Holland Rijnland niveau, uitgevoerd worden. Afspraken tussen de gemeenten in Holland Rijnland over de taken en verantwoordelijkheden van de gemeenten worden vastgelegd in een centrumregeling die we de "Samenwerkingsovereenkomst maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland" noemen, zie bijlage 1.

Gelijktijdig met dit voorstel leggen we u ook een voorstel ter zienswijze voor over de samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Zorg 2023 tussen de gemeenten op Leidse Regio niveau (registratienummer Z/23/072853).

Woordvoerdersoverleg Leidse Regio

Op 16 november 2022 zijn de woordvoerders van de Leidse Regio gemeenten geïnformeerd over de ontwikkelingen van de doordecentralisatie van de Maatschappelijke Zorg en de samenwerkingsovereenkomsten op Holland Rijnland én Leidse Regio niveau.

Voorgeschiedenis

Sinds 1 januari 2015 voert centrumgemeente Leiden de taken op het gebied van de maatschappelijke opvang en beschermd wonen uit voor alle gemeente in Holland Rijnland. De gemeenten in Holland Rijnland bereiden zich samen voor op de doordecentralisatie van de maatschappelijke zorg volgens de kaders uit het beleidskader maatschappelijke zorg Holland Rijnland 2017 – 2025 (vastgesteld door uw raad op 8 december 2016 registratienummer Z/16/003176). Alle gemeenteraden in Holland Rijnland hebben in september/oktober 2021 de financiële kaders voor de doordecentralisatie vastgesteld (vastgesteld door uw raad op 18 november 2021 registratienummer Z/21/057420).

Beoogd effect

Door het kenbaar maken van uw zienswijze kunt u invloed uitoefenen op de besluitvorming over de Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Zorg 2023 Holland Rijnland.

Argumenten

1.1. De gemeenteraad is bevoegd om een zienswijze naar voren te brengen bij het aangaan van een centrumregeling

Uit artikel 1, vierde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) volgt dat een gemeenteraad in de gelegenheid moet worden gesteld om een zienswijze naar voren te brengen bij het voornemen van een college om een centrumregeling aan te gaan. Dit is een wijziging die

geldt sinds 1 juli 2022 waardoor gemeenteraden meer invloed op de besluitvorming van samenwerkingen hebben en deze beter kunnen controleren.

1.2.Er is geen sprake van strijdigheid met het recht of het algemeen belang

Uw raad kan toestemming voor het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst door het college alleen onthouden wanneer er sprake is van strijd met recht of het algemeen belang. Dit is niet aan de orde.

1.3.Een centrumregeling past bestuurlijk en juridisch gezien het beste bij de ambities en wensen voor de samenwerking

Een centrumregeling is één van de vormen van publiekrechtelijke samenwerking zoals bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Het is de beste passende vorm om de bestuurlijke samenwerking in Holland Rijnland voor de Maatschappelijke Zorg vorm te geven omdat: (a) het gaat om samenwerking tussen gemeenten in Holland Rijnland (publieke samenwerking); (b) het een wettelijke verplichting is voor de colleges om deze taken uit te voeren; (c) taken zijn van groot maatschappelijk belang; (3) het van belang is dat deelnemers langdurig verbonden blijven aan de samenwerking en (4) het gaat om taken die uitgevoerd (moeten) worden zonder winstoogmerk en zonder ruimte voor ondernemerschap. Het treffen van deze regeling geeft waarborgen van rechtsbescherming, bezwaar en politieke verantwoording.

1.4. Het vastleggen van afspraken is het sluitstuk op de voorbereiding van de door decentralisatie van de maatschappelijke zorg

Vele jaren aan voorbereiding zijn voorafgegaan aan de totstandkoming van deze samenwerkingsovereenkomst. In de onderhavige samenwerkingsovereenkomst komen alle gemaakte afspraken samen.

1.5.Er is draagvlak bij alle Holland Rijnland gemeenten voor het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst

De portefeuillehouders van de gemeenten in Holland Rijnland hebben tijdens het PHO Holland Rijnland van 12 oktober 2022 om de samenwerkingsovereenkomst in de eigen gemeenten ter besluitvorming voor te leggen aan de colleges en gemeenteraden.

1.6. De samenwerkingsafspraken geven een uitwerking van de afspraken die tussen de Holland Rijnland gemeenten gemaakt moesten worden in het kader van de doordecentralisatie

Maatschappelijke Zorg zoals aangekondigd in het raadsvoorstel van 18 november 2021 (registratienummer Z/21/057420/263137)

Zoals aangekondigd hebben de gemeenten in Holland Rijnland afspraken gemaakt over:

- De wijze waarop de rijksmiddelen voor bestaande cliënten beschermd wonen (vanuit historisch budget) over de gemeenten verdeeld worden in de periode totdat alle middelen beschermd wonen rechtstreeks van het Rijk naar de individuele gemeenten komen;
- De wijze waarop de decentralisatie-uitkering voor maatschappelijke opvang, verslavingszorg en Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) over de gemeenten verdeeld wordt zodat gemeenten deze taken zelf kunnen financieren;
- De wijze waarop specialistische voorzieningen gezamenlijk met de gemeenten in de regio Holland Rijnland worden gecontracteerd en gefinancierd;
- De wijze waarop om te gaan met compensatie van eventuele (nader in beeld te brengen) frictiekosten die bij gemeente Leiden optreden als gevolg van het beëindigen van de centrumgemeentefunctie;
- De wijze waarop de regionale toegang, inkoop, monitoring en overige ambtelijke taken betreffende de regionale specialistische voorzieningen worden geregeld.

Kanttekeningen

1.1. De regeling treedt in werking in het voorjaar van 2023 in plaats van per 1 januari 2023

De regeling treedt in werking na de zienswijzeprocedure en definitieve vaststelling in alle colleges en bekendmaking. Dit betekent dat de vaststelling van de overeenkomst niet per 1-1-2023 plaatsvindt, maar in het voorjaar van 2023 na de zienswijzeprocedure in alle gemeenteraden. Om de risico's en knelpunten voor de inwerkingtreding van de regeling in het voorjaar te ondervangen hebben alle gemeenten in Holland Rijnland het mandaat voor de uitvoering van de specialistische Maatschappelijke Zorg per 1-1-2023 reeds in september 2022 aan de centrumgemeente Leiden verstrekt.

1.2. De samenwerkingsovereenkomst wordt vooralsnog tijdelijk aangegaan tot 1 januari 2027

Er zijn verschillende opties voor de samenwerking op Holland Rijnland niveau verkent waaronder het uitbreiden van de huidige Gemeenschappelijke Regeling (GR) Zorg. Er is uiteindelijk niet gekozen voor deze optie omdat deze constructie nog een in de kinderschoenen staat. Mede hierom werd afgesproken om de uitvoering van de regionale taken (tijdelijk) bij de gemeente Leiden onder te brengen. Op deze manier doen we ervaring op en kan later besloten worden over een definitieve governance. We weten nog niet hoe de doordecentralisatie zal

verlopen en er moet nog een aantal zaken worden uitgewerkt. De centrumregeling geeft de transformatieopgave nu steun en tegelijkertijd flexibiliteit. Na twee jaar wordt tussentijds de balans opgemaakt. Om op tijd een eventuele andere juridische vorm te bepalen voor de samenwerking wordt er in 2024 gestart met een evaluatieproces.

Inwonersparticipatie en communicatie

Adviesraden sociaal domein in de Leidse Regio

De adviesraden sociaal domein in de Leidse Regio zijn tijdens twee bijeenkomsten op 21 september 2022 en op 7 december 2022 meegenomen in de ontwikkelingen van de doordecentralisatie van de Maatschappelijke Zorg. De adviesraden sociaal domein in de Leidse Regio hebben geen formele adviesrol bij het vaststellen van de samenwerkingsovereenkomst omdat het een uitwerking betreft van eerder vastgestelde inhoudelijke beleidskaders waarover zij reeds geadviseerd hebben. Ze staan positief tegenover de voorgestelde samenwerkingsafspraken

Financiën

De gemeenteraden in Holland Rijnland hebben in september/oktober 2021 de financiële kaders voor de verdeling van de middelen voor de Maatschappelijk Zorg en de verwerking ervan in de begroting vastgesteld (door de gemeenteraad Voorschoten op 18 november 2021 registratienummer Z/21/0574200). Dit gebeurt op basis van het model dat door het adviesbureau Andersson Elffers Felix (AEF) maakte (zie bijlage 4 van de samenwerkingsovereenkomst). In het PHO Maatschappij van 21 september 2022 zijn de geactualiseerde budgetten geaccordeerd en door de gemeente Leiden verwerkt.

Juridisch kader

Artikel 160 lid 1 onderdeel d Gemeentewet en artikel 1 lid 4 Wet gemeenschappelijke regelingen.

Risico’s

De Rijksoverheid heeft de decentralisatie Beschermd Wonen inmiddels meermaals uitgesteld. De gemeenten in Holland Rijnland hebben besloten door te pakken en de decentralisatie Beschermd Wonen in te laten gaan per 1 januari 2023. In tegenstelling tot het landelijk beleid is óók besloten om tegelijk de Maatschappelijke Opvang te decentraliseren. Daarbij is afgesproken dat

de gemeente waar de zorg wordt geleverd financieel en inhoudelijk verantwoordelijk is voor het zorgtraject, inclusief de uitstroom na afloop van het traject. Het is nog onbekend welk beginsel landelijk zal worden ingevoerd.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is niet van toepassing in dit voorstel.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A.R. de Graaf,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerdink,
burgemeester

Besluit

Zaaknummer: Z/23/072854/335609

De raad van de gemeente Voorschoten;

Gelet op het advies van de commissie Mens en Samenleving van 23 maart 2023;

Gelet op het bepaalde in artikel 1, vierde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr);

Gelet op het bepaalde in artikel 189 van de Gemeentewet;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van dinsdag 14 februari 2023,

besluit:

1. Een zienswijze op Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Zorg 2023 Holland Rijnland aan het college naar voren te brengen zoals verwoord in de bij dit besluit behorende brief.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Voorschoten,
gehouden op woensdag 5 april 2023

de griffier, de voorzitter,

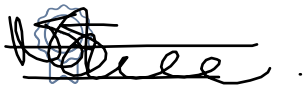

drs. B.J. Urban drs. N. Stemerdink